პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

1920 — გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან — 1978

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

 კვირა 2 ივლისი 1978 წ. № 155 (17199) ფასი 2 კაპ.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დადგენილება

სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად კომუნისტურ მშენებლობაში ქალთა როლის ამაღლებისა და მათი შრომის და ყოფა-ცხოვრების პირობების, დედისა და ბავშვის დაცვის გაუმჯობესების საქმეში საქართველოს სსრ სახალხო დეპუტატთა საბჭოების ამოცანების შესახებ

საქართველოს სსრ მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეცხრე სხენია, რომელმაც მოიხმინა და განიხილა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხ. პ. გ. გილაშვილის მოხსენება „სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად კომუნისტურ მშენებლობაში ქალთა როლის ამაღლებისა და მათი შრომის და ყოფა-ცხოვრების პირობების, დედისა და ბავშვის დაცვის გაუმჯობესების საქმეში საქართველოს სსრ სახალხო დეპუტატთა საბჭოების ამოცანების შესახებ“ აღნიშნავს, რომ კომუნისტურ მშენებლობაში რესპუბლიკის ქალების, ისევე როგორც ჩვენი ქვეყნის ყველა შრომელი ქალის, როლი განუხრელად იზრდება. ისინი ხულ უფრო აქტიურად მონაწილეობენ მეათე ხუთწლედის დაგეგმვაში, კომუნისტური პარტიის წინასწარდასახულობათა განხორციელებაში, არიან სამრეწველო და სახოფლო-სამეურნეო წარმოების მოწინავენი, მნიშვნელოვანი ინიციატივისა და თაოსნობის წამომწყებნი, განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, მომსახურების სფეროს თვალსაჩინო მუშაკები. მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწეები.

ჩვენს საზოგადოებაში ქალის მდგომარეობაში მომხდარი ძირფესვიანი ცვლილებები კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მუდმივი და გამიზნული მუშაობის შედეგია. რომლებიც მამაკაცთან ქალის ნამდვილი, გარანტირებული თანასწორუფლებიანობის უზრუნველყოფა უმნიშვნელოვანეს სახელმწიფო ამოცანად მიაჩნიათ.

ქალისადმი ჩვენი საზოგადოების, კომუნისტური პარტიის დამოკიდებულების მკაფიო გამოვლინება გახდა სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია, რომლის 35-ე მუხლში ნათქვამია: „სსრ კავშირში ქალსა და მამაკაცს თანასწორი უფლებები აქვთ.

ამ უფლებათა განხორციელებას უზრუნველყოფს ქალებისათვის მამაკაცების თანასწორ შესაძლებლობათა მინიჭება განათლებისა და პროფესიული მომზადების მიღებაში, შრომასა და მის ანაზღაურებაში, სამსახურებრივ დაწინაურებაში. საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ და კულტურულ საქმიანობაში, აგრეთვე სპეციალური ღონისძიებანი ქალის შრომისა და ჯანმრთელობის დაცვის დარგში; ისევი პირობების შექმნა, რომლებიც საშუალებას აძლევენ ქალებს შრომა შეუხამონ დედობას; დედათა და ბავშვთა სამართლებრივი დაცვა, მატერიალური და მორალური მხარდაჭერა. მათ შორის ორსული ქალებისა და დედებისათვის ოჯახისა შვებულებებისა და სხვა შეღავათების მიცემა, მცირეწლოვან ბავშვთა დედების სამუშაო დროის თანდათან შემცირება“.

სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებმა, რესპუბლიკისა და მისი პარტიული ორგანიზაციის მიმართ განხორციელებულ ღონისძიებათა კომპლექსმა, რომელიც შეიმუშავა სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა ობილისის საქალაქო კომიტეტის და საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის შუახის ცნობილი პარტიული დოკუმენტაციაში, შექმნეს წანამძღვრები ქალთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული მრავალი პრობლემის გადაწყვეტისათვის.

რესპუბლიკაში განუწყვეტლივ იზრდება მუშა და მოსამსახურე ქალების რიცხვი. საკმარისია აღინიშნოს, რომ ამ ბოლო ხუთი წლის მანძილზე სახალხო მეურნეობაში დასაქმებულ ქალთა რიცხვი 156 ათასით გაიზარდა. თანდათანობით მატულობს ვაჭრობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების სფეროში დასაქმებულ ქალთა რაოდენობა. ხორციელდება საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობასა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1977 წლის V პლენუმზე დასახული ამოცანა ამ დარგებში ქალთა თანთო მიზიდვის შესახებ. საზოგადოებრივ შრომაში ქალთა მასობრივი ჩაბმის, მათი კვალიფიკაციისა და შრომის ნაყოფიერების გადიდების უმნიშვნელოვანესი წანამძღვრები გახდა ქალთა განათლების დონის ზრდა, პროფესიული სწავლების სხვადასხვა ფორმის მისაწვდომობა. შრომის პირობების გაუმჯობესება. ოჯახური საზრუნავის შემსუბუქება და სახელმწიფოს დახმარება ბავშვთა აღზრდაში.

რესპუბლიკაში განუხრელად ხორციელდება სახელმწიფოს მართვაში ქალთა ფართო ჩაბმის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში აქტიური მონაწილეობის ლენინური პრინციპი. ადგილობრივი საბჭოების სახალხო დეპუტატთა შემადგენლობაში (1977 წლის არჩევნები) არიან 23.963 ქალი, ანუ დეპუტატთა საერთო რიცხვის 48.5 პროცენტი. ბევრი ქალი დასაქმებულია სახალხო დეპუტატთა საოლქო, საქალაქო, რაიონული, სადაბო და სახოფლო საბჭოების აღმასკომებში ხალმძღვანელი სამუშაოზე. საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოში არჩეულია 142 ქალი, ანუ 35,5 პროცენტი, აიტონომიური რესპუბლიკების უმაღლეს საბჭოებში კი — 88 ქალი, ანუ 38,2 პროცენტი. 22 ქალი რესპუბლიკის წარმომადგენლია სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში, ქალებს ვაჭრობრივ ხელმძღვანელი სამუშაოზე პარტიულ, პროფკავშირულ, კომკავშირულ და სამეურნეო ორგანოებში.

საქართველოს ეს რესპუბლიკაში წლიდან წლამდე იზრდება შრომის დაცვის ღონისძიებებისათვის ასიგნებული სახსრები. რესპუბლიკაში არის ბევრი საწარმო, ორგანიზაცია და დაწესებულება, სადაც შექმნილია ქალთა ნაყოფიერი მუშაობისა და სრულფასოვანი დასვენების კარგი პირობები. ეს არის უწინარეს ყოვლისა თბილისის დიმიტროვის სახელობის ხალიჩის ფაბრიკა. სსრ კავშირის 50-ე წლისთავის სახელობის საწარმოო გაერთიანება. ვახტანგ ჯაფარიძის სახელობის ტანსაცმლის ფაბრიკა. გაგრის ჯიშთსანაშენე საბჭოთა მეურნეობა. ბაშურის ფაფიქრო-ხავალანტერეო ობერეა. ქუთაისის ავტომარხანა ოა სხვა საწარმოები. სადაც ადმინისტრაცია, პარტიული, პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციები ყოველთვიურად ცოლიმბენ მზრუნველობა ოა ყურადღება არ მოაკლონ მუშა ქალებს.

მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების, ბევრი მოქმედი ხარჯთაღრიცხვა ბეტონის ოა ტექნიკური ანალიზის, პროგრესული ტექნოლოგიის დანერგვის ღონისძიებათა შედეგად, რომელთა განხორციელება დასახულია მიათე ხუთწლედისათვის, ხულ ოფრო ხელშემწყობი პირობები შეიქმნება მუშაქალების შრომის შემდგომი შემსუბუქებისათვის.

ადამინისტროებსა და უწყებებში, საწარმოებსა და ორგანიზაციებში შესაბამის პროფკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად შემუშავებული და დამტკიცებულია შრომის დაცვისა და მისი პირობების გაუმჯობესებისა და სანიტარიულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების 1976-1980 წლების ხუთწლიანი კომპლექსური გეგმები. მათი რეალიზაცია საშუალებას მოგვცემს მნიშვნელოვნად გავაუმჯობესოთ ქალთა შრომის პირობები.

ბევრი რამ კეთდება იმისათვის, რათა გაუმჯობესდეს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულ ქალთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობები. მაგალითად, მეჩაიეობაში, რომლის მუშაკთა დიდ ნაწილს ქალები შეადგენენ, სულ უფრო მეტად იყენებენ ჩაის საკრეფ მანქანებს, ფოთლის ხელით მექანიზებული კრეფის ამარატებს. შრომის პირობები უმჯობესდება აგრეთვე მეცხოველეობის მეურნეობებსა და რესპუბლიკის სახოფლო-სამეურნეო წარმოების სხვა დარგებში.

ბოლო წლების მანძილზე რესპუბლიკაში ბევრი რამ კეთდება ქალთა ხაყოფაცხოვრებო პირობების, დედისა და ბავშვის დაცვის გასაუმჯობესებლად.

გაფართოდა ვაჭრობისა და მოსახლეობის ხაყოფაცხოვრებო მომსახურების ქსელი, უმჯობესდება ვაჭრობის მეთოდები, დაინერგა მომსახურების ახალი პროგრესული სახეობანი.

რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის კერები 1977 წელს მოემსახურნენ 230 ათასზე მეტ ქალს, რამაც დამსვენებელთა თითქმის 53 პროცენტი შეადგინა. ხუთწლეულის მანძილზე 66 პროცენტით გაიზარდა საოჯახო დასვენების ჯანმრთელობის კერების გამტარუნარიანობაც. მეტი ყურადღება ეთმობა დედისა და ბავშვის სამედიცინო მომსახურებას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის უკომპრომისო ბრძოლა ნეგატიურ მოვლენებთან და ყოველგვარ დარღვევებთან, უკანასკნელ წლებში რესპუბლიკის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიერ მიღებული დადგენილებანი, რომლებიც მომართულია სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის შემდგომი განვითარებისა და ხელმეწიფო დისციპლინის განმტკიცებისაკენ, ხელსაყრელ ატმოსფეროს ქმნიან ქალთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების, დედისა და ბავშვის დაცვის გაუმჯობესებისათვის.

ამყამად ქალთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების პრობლემები არის რესპუბლიკის სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ყურადღების ცენტრში.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეცხრე სესიის მომზადების პერიოდში რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ მიიღო ფართო დადგენილება „სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულ ქალთა შრომის დაცვისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“. ამ დღეებში საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და პროფსაბჭომ მიიღეს ერთობლივი დადგენილება „სახალხო მეურნეობაში დასაქმებულ ქალთა შრომის დაცვისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“.

მათი განხორციელება ბევრად გააუმჯობესებს მომუშავე ქალების შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობებს, ხელს შეუწყობს მათი ჯანმრთელობის დაცვას, აუცილებელი დროის გამოთავისუფლებას ოჯახისა და ბავშვების აღზრდისათვის, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში ქალთა უფრო მეტად ჩაბმას.

ზოგიერთი დადებითი ძვრა მოხდა დედისა და ბავშვის სამედიცინო მომსახურებაში. მაღალ მაჩვენებლებს მიაღწია მუშაობამ ბევრმა საბავშვო პოლიკლინიკამ. უკანასკნელ ხანს გარკვეული მუშაობა განხორციელდა სოფლად მცხოვრები ქალების სამედიცინო მომსახურების გასაუმჯობესებლად.

აღნიშნული პოზიტიური ძვრების მიღწევაში არცთუ მცირე წვლილი შეიტანეს სახალხო დეპუტატთა საბჭოებმა, რომელთაგან ბევრი, ორგანიზაციულ-მასობრივი მუშაობის სხვადასხვა ფორმის გამოყენებით და დეპუტატების, მუდმივი კომისიების, ფართო საზოგადოებრივის გაზრდილ აქტიურობაზე დაყრდნობით, პარტიული ორგანოების ხელმძღვანელობით, ამ ბოლო წლებში უფრო ღრმად და კვალიფიციურად სწვდება საკითხებს, რომლებიც უკავშირდება კომუნისტურ მშენებლობაში ქალთა როლის ამაღლებას, მათი შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებას, დედისა და ბავშვის დაცვას.

ამასთანავე კომუნისტურ მშენებლობაში რესპუბლიკის ქალთა როლის შემდგომი ამაღლების, მათი შრომის, პირობების გაუმჯობესების, დედისა და ბავშვის დაცვის საქმეში ჯერ კიდევ ბევრი გადაუჭრელი პრობლემა, ხერხოსული ნაკლოვანება და ხარვეზია.

რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მეტ წილ სფეროებში შრომითი აქტიურობის, ეფექტიანობისა და ხარისხის ზრდას კვლავ არსებითად აფერხებს მუშა ქალთა დაბალი კვალიფიკაციის დონე, რომელიც ჯერ კიდევ ჩამორჩება მუშა მამაკაცთა კვალიფიკაციის დონეს.

რესპუბლიკაში დიდია იმ სამუშაოზე დასაქმებულ ქალთა ხვედრითი წონა, რომლებიც მაღალ კვალიფიკაციას არ მოითხოვს.

თუმცა 1970 წლიდან 1978 წლამდე პერიოდში რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებულ ქალთა რიცხვი შესამჩნევად გაიზარდა. საზოგადოებრივ მეურნეობაში მათი დასაქმების დონე კვლავ ჩამორჩება საერთო-საკავშირო მაჩვენებელს (46 პროცენტი 51 პროცენტთან შედარებით), მაშინ, როცა პირად დამხმარე და საოჯახო მეურნეობაში დასაქმებულია შრომისუნარიანი მოსახლეობის 16 პროცენტი — უპირატესად ქალები, რაც ორჯერ აღემატება საკავშირო მაჩვენებელს. ამავე დროს საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში ამ კატეგორიის ქალთა ჩაბმის ერთ-ერთი გზა — არასრული სამუშაო დღე, არასრული სამუშაო კვირა და შინ მუშაობა — თითქმის არ არის გამოყენებული.

(დასასრული მე-2 გვ.)

„სალუტ-6“ — „სოიუზ-29“ — „სოიუზ-30“

სამედიცინო ექსპერიმენტი

ფრუნის მართვის ცენტრი, 1 ივლისი. (საკდესი). მესამე დღეა საერთაშორისო ეკიპაჟი, კოსმონავტები ვლადიმერ კოვალიონოკი, ალექსანდრე ივანჩენკოვი, პეტრე კლიმუკი და მიროსლავ გერმაშევსკი ერთობლივ კვლევას ასრულებენ „სალუტ-6“ — „სოიუზ-29“ — „სოიუზ-30“ ორბიტულ სამეცნიერო-კვლევითს კომპლექსში.

დღეს კოსმონავტები ახორციელებენ სამედიცინო ექსპერიმენტებს, ასრულებენ ფიზიკურ ვარჯიშს კომპლექსურ ტრენაჟერსა და ველოერგომეტრზე, ისვენებენ.

საერთაშორისო ეკიპაჟის წევრებმა პეტრე კლიმუკმა და მიროსლავ გერმაშევსკიმ მოაწყვეს ექსპერიმენტი „თბოგაცვლა“, რომელშიც კოსმონავტთა სითბური კომფორტის სუბიექტურ შეგრძნებას უჯერებდნენ ხელსაწყოს მაჩვენებლებს, ხელსაწყო ახასიათებდა გარემოს გაცივების თვისებებს.

მეორე ექსპერიმენტი მიეძღვნა ფრუნის დროს კოსმონავტთა ორგანიზმში ცვლის პროცესების შემდგომ შესწავლას.

დღის განმავლობაში კოსმონავტებმა შეასრულეს აგრეთვე ექსპერიმენტები ველოერგომეტრით, რისთვისაც გამოიყენეს პოლონელი სპეციალისტების მიერ შემუშავებული ხელსაწყო „კარდიოლიდერი“.

კოსმონავტები ვლადიმერ კოვალიონოკი და ალექსანდრე ივანჩენკოვი დღეს აქტიურად ისვენებენ. ისინი ასრულებენ ფიზიკურ ვარჯიშს, ამზადებენ კორესპონდენციას დედამიწაზე გასაგზავნად და ეხმარებიან „სოიუზ-30“ ხომალდის ეკიპაჟს მეცნიერული ექსპერიმენტების სრულიად ციონალურ ლებაში.

ტელემეტრიული ინფორმაციის მონაცემებისა და ეკიპაჟის მოხსენებების მიხედვით, ორბიტული კომპლექსის საბორტო სისტემები ნორმალურად მუშაობს. კოსმონავტები თავს კარგად გრძნობენ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

სათოხნი კულტურების რესპუბლიკური დათვალიერება

ფართოდ გავშალოთ სოციალისტური შეჯიბრება, ყველაფერი ვიღონოთ, რათა მაღალ შრომით მაჩვენებლებს მივაღწიოთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ყველა რგოლში

ნაგვიანევმა გაზაფხულმა, უაღრესად არახელსაყრელმა ამინდის პირობებმა, სტიქიურმა უბედურებამ დააგვიანა საგაზაფხულო კულტურების თესვა, შეაფერხა დახარისებული ნათესების ხელახალი თესვა. გაქიანურებულმა წვიმებმა იმავე დროს ხელი შეუშალა სარეველების სწრაფ განვითარებას.

ამის შედეგად სოფლის მეურნეობის კულტურები დიდი დაგვიანებით მწიფდება. პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების, კოლმეურნეობებისა და სახელმწიფო მეურნეობების წინაშე დგას ამოცანა **უმოკლეს დროში უზრუნველყონ საგაზაფხულო კულტურების რგვა-თესვა, დროულად და ხარისხიანად შეასრულონ ნათესების მოვლის სამუშაოები, ყველაფერი იღონონ ბოსტნეულის, სიმინდის, შაქრის ჭარხლის, კარტოფილის, თამბაქოსა და სხვა კულტურების განმეორებითი ნათესებიდან დამატებითი მოსავლის მიღებისათვის.**

ადგილებზე დახმარების, სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა მიმდინარეობისადმი, სათოხნი კულტურების ნათესების მდგომარეობისადმი კონტროლის განხორციელების მიზნით საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით 1978 წლის **15 და 16 ივლისს კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სახელმწიფო მეურნეობებში ეწყობა სათოხნი კულტურების რესპუბლიკური დათვალიერება.**

საქართველოს კომპარტიის რაიონულ, საქალაქო და საოლქო კომიტეტებს, რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაეკალათ საქართველოს კომპარტიის რაიონული, საქალაქო კომიტეტების, პირველი მდივნების მეთაურობით შექმნან სათოხნი კულტურების დათვალიერების რაიონული კომისიები. უზრუნველყონ თითოეული მეურნეობაში ნათესების მდგომარეობის შემოწმება. კომისიებმა უნდა გამოავლინონ აქ არსებული ნაკლოვანებანი. სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა ვადებისა და ხარისხის დარღვევის შემთხვევები. აგრეთვე ის, თუ როგორ იყენებენ მეურნეობები სათოხნი კულტურების განმეორებითი ნათესებიდან დამატებითი მოსავლის მიღების შესაძლებლობებს. რეკომენდებულია დათვალიერების შედეგები განიხილოთ ერეს პარტიის: საქალაქო და რაიონული კომიტეტების ბიუროების გაფართოებულ სხდომებზე მეურნეობების. „საკსოფლტექნიკისა“ და წყალთა მეურნეობის რაიონული განყოფილებებისა და გაერთიანებების ხელმძღვანელთა მონაწილეობით, რათა განახორციელონ ჩამორჩენის ლიკვიდაციის ღონისძიებანი.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ დაეკალა შეიმუშაოს დებულება სათოხნი კულტურების რესპუბლიკური დათვალიერების მოწყობის შესახებ ოა რაიონულ კომისიებს ეცნობა ეარა გაცნობა ეარა 1978 წლის 5 ივლისისა, გაგზავნოს რაიონებში სამინისტროს და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების მუშაკთა ჯგუფები დათვალიერების მომწყობი კომისიების მუშაობაში მონაწილეობისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებით სათოხნი კულტურების რესპუბლიკურ დათვალიერებაში მონაწილეობენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრები და წევრობის კანდიდატები, საქართველოს კომპარტიის სარევიზიო კომისიის წევრები.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და რესპუბლიკის პროფსაბჭოს დაეკალათ შეიმუშაონ მორიგი კოლმეურნეების, საბჭოთა მეურნეობების მუშების, მექანიზატორების, იმ კოლექტივების მორალური და მატერიალური წახალისების ღონისძიებანი, რომლებიც გაიმარჯვებენ დათვალიერების შედეგების მიხედვით.

რეკომენდებულია, საოლქო, რაიონულ, საქალაქო, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო, ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს წინადადება მიეცეთ ფართოდ გაშუქონ პრესის ფურცლებზე, ტელევიზიითა და რადიოთი სათოხნი კულტურების დათვალიერების მიმდინარეობა, მისი შედეგები.

დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი სათოხნი კულტურების დათვალიერებას, განსაკუთრებით დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს, რადგან რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში შექმნილი რთული მდგომარეობა მოითხოვს მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული მთელი არსებული შრომითი და მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები, რათა დროულად დაამუშაონ სათოხნი კულტურების ნათესები, უზრუნველყონ მოსავლის ალება შემჭიდროებულ ვადებში და უდანაკარგოდ. კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სახელმწიფო მეურნეობებში დაუმუშავებელი არ უნდა დარჩეს არც ერთი ჰექტარი. არც ერთი მტკვალი ნაოსნი. მატისმეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ მოსავლის ასაღები სამუშაოების დროს არ დაიკარგოს არც ერთი კილოგრამი ბოსტნეული, კარტოფილი, თამბაქო, ეთერზეთოვანი კულტურები, საკვები ძირხვენები, სასილოსსა და სხვა საკვები კულტურები.

დათვალიერება, რომლის მიზანია მიწათმოქმედთა მეცადინეობა. წარმართოს ხუთწლედის მესამე წლის გეგმა-ვალდებულებების უთუო შეასრულებისათვის, უნდა იქცეს საერთო-სახალხო მოძრაობად მინდვრის სახოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა სწრაფი ტემპისა და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფისათვის.

სოფლის მშრომელების გარდა, მასში აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღოს ყველა შრომითმა კოლექტივმა. რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების ოფიციალურებმა თავიანთ სალარეზონო ოლქებში, რესპუბლიკური, რაიონული პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების ბასეინსმაგენელ მუშაკებთან ერთად პრინციპიულად, საქმიანად უნდა იზრუნონ დათვალიერების ორგანიზებულ მოწყობისათვის, გამოავლინონ ნაკლოვანებანი, მკაცრი კონტროლი დაუწესონ მინდვრის სამუშაოთა მთელ მიმდინარეობას.

ამ დღეებში მუშაობა ისე უნდა წარიმართოს, რომ თითოეული კოლმეურნეობა, საბჭოთა მეურნეობა, რგული თუ ბრიგადა მუშაობდეს როსტოვის ოლქის სალსკის რაიონის მარცვლეულის საბჭოთა მეურნეობა „გიგანტის“ მშრომელთა მაგალითით, რომელმაც თავდადებული შრომის შედეგად შეასანიშნავ წარმატებებს მიაღწიეს სახელმწიფოსათვის მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების მიყიდვის საქმეში. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიმართ გაგზავნილ წერილში ისინი იუწყებიან, რომ მზად არიან შეინარჩუნონ ყველაფერი, რაც მოწეული და მიღებულია დიდი შრომის ფასად. მისცეს სამშობლოს მინდვრებისა და ფერმების მეტი პროდუქცია.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი გამოთქვამს რწმენას, რომ ჩვენი რიხსპუბლიკის სოფლის მეურნეობის მშრომელები, გიგანტელთა მაგალითით, უფრო ფართოდ გაშლიან სოციალისტურ შეჯიბრებას. ყველაფერს იღონებენ, რათა მაღალ შრომითს მაჩვენებლებს მიაღწიონ სახოფლო-სამეურნეო წარმოების ყველა რგოლში.

(საქინფორმი).

„გიგანტის“ თაოსნობას — ფართო მხარდაჭერა

საქართველოს სოფლის მშრომელები ერთხმად იწონებენ როსტოვის ოლქის სალსკის რაიონის მარცვლეულის საბჭოთა მეურნეობა „გიგანტის“ თაოსნობას და ახალ ვალდებულებებს კისრულობენ

ბალის რაიონის აჩიგვარის მეურნეობა-ტექნიკუმის მოწინავე მექანიზატორი მადონა ქარდავა ენერგიულად შრომობს ჩაის ფოთლის მექანიზებული წესით კრეფაზე.

მადონა ქარდავამ წლეულს ვალდებულება იკისრა მანქანით ნაცვლად 35 ტონისა მოკრიფოს 40 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. მოწინავე მექანიზატორმა ნახევარი წლის ვალდებულება უკვე შესრულა.

ხაშურიდან: მეჩაის მექანიზატორი მადონა ქარდავა.

ი. ჯოხონელიძის ფოტო (ხაქინფორმის ფოტოქრონიკა).

როგორც „კომუნისტის“ მკითხველებმა იციან ამ დღეებში პრესაში გამოქვეყნდა როსტოვის ოლქის სალსკის რაიონის მარცვლეულის საბჭოთა მეურნეობა „გიგანტის“ მშრომელთა წერილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლ. ი. ბრეჟნევისადმი და მისი მისამართით „გიგანტის“ კოლექტივისადმი. ამ წერილსა და მისალმებაში გამოთქმულია იმის ღრმა რწმენა, რომ ჩვენი ქვეყნის სოფლის მშრომელები გიგანტელთა მაგალითით გაადიდებენ მოსავლიანობას, სახელმწიფოს მიაყიდიან რაც შეიძლება მეტ პროდუქტებს.

საქართველოს სოფლის მშრომელებმა თავიანთ სამოქმედო პროგრამად მიიღეს ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის წერილი როსტოვის ოლქის სალსკის რაიონის მეურნეობა „გიგანტის“ კოლექტივისადმი. გიგანტელთა მაგალითით რესპუბლიკის სოფლის მშრომელები ამ დღეებში გადიდებულ ვალდებულებებს კისრულობენ და პირობას დებენ, რომ წარმატებებს მიაღწევენ და სამეურნეო წლის მეორე ნახევარში სახელმწიფოს გეგმის გადამეტებით მიაყიდიან სოფლის მეურნეობის პროდუქტებს.

გაორკეცებული ენერგიით

დიდი ინტერესი გამოიწვია საბჭოთა მეურნეობა „გიგანტის“ კოლექტივისადმი ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მისალმებამ და გიგანტელთა წერილმა. მათში ასახულია მშრომელთა საქმიანობა, დასმულია ჩვენი მოძავალი მუშაობის პრაქტიკული საკითხები.

ჩვენმა ბრიგადამ, რომელსაც სამათელ წელზე მეტია ეხელმძღვანელობ, ბევრი გამარჯვება იზეიმა, წელსაც ასე უნდა იყოს. უამინდობის მიუხედავად, უკვე გადამტანებით შეგასრულეთ ჩაის ფოთლის კრეფის ორი თვის გეგმა, 15.300 კილოგრამის ნაცვლად მოკრიფეთ 17.800 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი.

სოფელში ახლა ყველა ცდილობს თავისი წვლილი შეიტანოს დიდ საქმეში — სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოების ღონის ამაღლებაში. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენი კოლმეურნეობა, ბრიგადა წელსაც არ დარჩება ვალში და გადამეტებით გაანადგურებს ხუთწლედის მესამე წლის დავალებებს.

ვ. ჯღარკავა,
გეგუჩაურის რაიონის ხოფელ ნაგვაზაოს ი. სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის ბრიგადირი.

ყველა რეზერვს გამოვიყენებთ

გულდასმით გავეცანით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლ. ი. ბრეჟნევის მისალმებას როსტოვის ოლქის სალსკის რაიონის მარცვლეულის საბჭოთა მეურნეობა „გიგანტის“ კოლექტივისადმი. ამ ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევისადმი.

გიგანტელებმა გადაწყვიტეს, რომ ყველა რეზერვის გამოყენების შედეგად მიიღწიონ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის გაოდიდებას, იმ აზრით, რომ წლეულს მაქსიმალურად გაიზარდოს პროდუქტების წარმოება და სახელმწიფოსათვის მიყიდვა.

ჩვენი კოლმეურნეობა რაიონში ერთ-ერთი დიდი საზოგადოებრივი მეურნეობაა. მართალია, ავადრა ფაზიანი ნათესები, დაგვიანდა თამბაქოს რგვა, მაგრამ ყველაფერი ვიღონეთ, რათა უამინდობით გამოწვეული შეფერხებები დაგვეძლია. ახლა წარმატებით ვიღებთ პურეულის მოსავალს, თამბაქოს პლანტაციებს ავარიულებით ვამუშავებთ.

გიგანტელთა მაგალითით ვისარულობთ ადრინდელი ვალდებულებით ნავარაუდევზე მეტი მიყიდოთ სახელმწიფოს: მარცვალი 250 ცენტნერით მეტი, თამბაქო 100 ცენტნერით მეტი.

შ. გოზალიშვილი,
ლაგოდეხის რაიონის ცოდნისკარის ძერეინსკის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე.

უხვ მოსავალს იმკიან

ზითელწყარო (სკკ. კორ.). ჭერის მკის ტემპი რაიონში დღითიდღე გრძელდება, სოფლების ჯოფარიის, ზემო ჭეფის, საბათლოს კოლმეურნეობებში ყოველ დღეურად 150-200 ჰექტარ ჭერს მკიან.

უხვ მოსავალს იმკიან ზემოქეფლები. ყოველდღეურად 18 კომბაინი მუშაობს.

ახალგაზრდა კომბაინერები მეხელ ლალიაშვილი, რევაზ ჩიტაური, სულიკო სუნტიძე თითოეული დღეში 10-12 ჰექტარ ჭერს მკის და ჰექტარზე საშუალოდ 34-35 ცენტნერ მარცვალს ღებულობ, გეგმა კი 24 ცენტნერს ითვალისწინებს.

ვლ. მჰედლიშვილი.

1 ივლისი ● „პრავდის“ ფურცლებზე

თიბვის დროს ძვირფასია თითოეული დღე

ჩვენი ქვეყნის მიწათმოქმედებს დაძაბული დღეები დაუდგათ. მდელოებსა და საძოვრებზე გაჩაღებულია თიბვა. იმაზე თუ როგორ რაციონალურად გამოვიყენებთ მწვანე სავარგულებს და შეექმნით ფურაჟის საკმაო მარაგს დამოკიდებულია პირუტყვის ხულადობისა და პროდუქტიულობის შემდგომი ზრდა.

ახლულებენ რა ხკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებას 1978 წლის მოხალვლის ალებან, სოფლან მეურნეობის პროდუქტებისა და ხაკვების დამზადების უზრუნველყოფის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ, სოფლის მშრომელებმა ბევრი რამ გააკეთეს იმისათვის, რომ მომზადებული შეხვედროდნენ თიბვას. ორგანიზებულად ჩაეტარებინათ იგი, — წერს გაზეთი მოწინავე წერილში „თიბვის დროს ძვირფასია თითოეული დღე“.

წელს გაცილებით მეტ ფართობზე უნდა მოთიბონ ბალახი. ვიდრე ერთი წლის წინათ. დაგეგმილია მარტო თივა და სენაჟი მოიმარაგონ 130 მილიონ ტონა, მიიღონ შვიდ მილიონ ტონაზე მეტი ბალახის ფხვნილი. დაძაბული პროგრამაა! ამ პირობებში დიდი მნიშვნელობა აქვს მოგვარდეს დამამზადებელი კონვეიერის შეუფერხებელი მუშაობა, თავიდან იქნეს აცილებული ტექნიკის მოცდენა. მაგრამ „პრავდა“ იღებს სიგნალებს იმის შესახებ, რომ ზოგზოგან კარგავენ ძვირფას დროს, ინერენ უგერგილობას. შარშანდელ ივნისთან შედარებით ნაკლები თივაა მომარაგებული საქართველოს, ბრიანსკის, რიაზანის, პენზის, კურგანის ოლქების მთელ რიგ მეურნეობებში, სენაჟი — უკრაინის ბევრ რაიონში. და ამის მ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დადგენილება

(დასასრული)

რესპუბლიკის მრეწველობის ყველა ხაწარმოში არ არის შექმნილი ქალთა შრომის ნორმალური პირობები. ერთიული რიდია შემთხვევები, როცა ქალთა შრომა დაკავშირებულია მათზე ცუდი ხაწარმოო ფიზიკურების ზემოქმედებასთან. ბევრია ისეთი ხაწარმო, ხადაც ხანიტარიულ-ჰიგიენური პირობები არ შეესაბამება მოქმედ ნორმებს, კვლავინდებურად მაღალია მძიმე ხელის შრომის დონე. დამაკმაყოფილებელი არ არის სპეციალისაცმლითა და სპეციფხაცმლით, დამცველი მოწყობილობით მომარაგება, რომლებიც არცთუ იშვიათად ცუდი ხარისხისაა. ზოგიერთ ხაწარმოში ირღვევა კანონმდებლობა, რომელიც შეეხება ქალთა შრომის დაცვას. ბევრ დარგში, ხადაც ფართოდ არის გამოყენებული ქალის შრომა, იზრდება ზეგანაკვეთური ხამუშაოთა მოცულობა, ნელა მცირდება ხაწარმოო ტრავმატიზმი

ზოგიერთი ხაბჭოთა მეურნეობისა და კოლმეურნეობის, მათ შორის რესპუბლიკის ხასოფლო-ხამეურნეო წარმოების წამყვანი დარგების ხელმძღვანელები ნაკლებად ზრუნავენ მუშა ქალთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებისათვის. ყველგან არ არის მოწესრიგებული წყალმომარაგებისა და ცხელი კერძის ადგილზე მიტანის საკითხები, მოწყობილი არ არის ხველი ხამზარეულოები, ხასადილოები; მეურნეობათა ტერიტორიაზე ხშირად არა აქვთ პირველი ხაჭირაოების ხანიტარიულ-ხაყოფაცხოვრებო ნათავსები, მოუგვარებელია მუშა ქალთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შემოწმების საქმე, ექიმები იშვიათად მიდიან მათთან უშუალოდ ხამუშაო ადგილას. ძნელ პირობებში უხდებათ შრომა ზოგიერთი ხასთობური მეურნეობის მუშა ქალებს. ბევრ შემთხვევაში დაბალია მეცხოველეობის ფერმებში ხამუშაოთა მექანიზაციის დონე, არ იცავენ შვებულებათა მიცემის, ცვლიანობის წესს, ირღვევა უსაფრთხოების ტექნიკის წესები. ხერიოზული ნაკლოვანებებია აგრეთვე ხოფლის მშრომელ ქალთა სპეციალისაცმლითა და სპეციფხაცმლით მომარაგებაში.

მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას მოითხოვს მოხახლეობის ხაყოფაცხოვრებო მომხახურებაში, ვაჭრობაში დახარჯულ ქალთა შრომის პირობები. ამ დარგების მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას, განსაკუთრებთ ხოფლად, ხაკმაო ყურადღება არ ეთმობა. მაგალითად, ჯერ კიდევ დაბალია რესპუბლიკის ვაჭრობისა და ხაყოფაცხოვრებო მომხახურების ხაწარმოთა ხელის შრომის მექანიზაციის ხაშუალებებთან უზრუნველყოფის დონე, ქალაქებშიც კი ზოგჯერ არ არის ხმაბაპეები, გახახდელები, დახახვენებელი, კვების ოთახები, ხავენტილაციო დანადგარები, მუშა ქალები მოკლებული არიან ხამედიცინო მომხახურებას.

ნაკავშირო მაჩვენებლებთან შედარებით ჯერჯერობით დაბალია ქალთა პროცენტი მომხახურების ხფერში, განსაკუთრებით ხელმძღვანელ ხამუშაოზე.

ხაშუალოხაკავშიროს ჩამორჩება თვითმომხახურების მაღაზიების, იმ მაღაზიების ხვედრითი წონიც რესპუბლიკური მაჩვენებლები, რომლებიც ხაქონელს ყიდიან წინასწარი შეკვეთებით, უშუალოდ ხაწარმოებსა და ორგანიზაციებში, შინ მიტანით და ა. შ. ცოტა კულინარიისა და ნახევარფაბრიკატების მაღაზიები. ჯერ კიდევ ბევრია ისეთი ხაწარმო, ხადაც ხათანადო ყურადღება არ ეჩქცევა მუშა-მოხამსახურეთა ხაზოგადოებრივ კვებას.

არანაკლებ შემაშფოთებელია ხკოლებში მოსწავლეთა კვების ცუდი ორგანიზაცია.

ქალებისა და ბავშვების წინაშე დიდ ვალშია რესპუბლიკის მრეწველობა, იგი ხვაგვარ ქსელს არ აწვდის ხაკმაო ახორკმეტებს, ოაოდენობისა და ხათანადო ხარისხის ისეთ ხაქონელს, რომელზედაც გაზრდილი მოთხოვნილებაა.

სერიოზული ნაკლოვანებებია ხაყოფაცხოვრებო ხამსახურობ ორგანიზაციაშიც. რესპუბლიკის ერთ სულ მოსახლეზე სხვადასხვა მომხახურების მოცულობა, განსაკუთრებით ხოფლად, მნიშვნელოვნად დაბალია ხაშუალოხაკავშირო მაჩვენებლებზე. უშუალოდ ხაწარმოებში არსებული ხაყოფაცხოვრებო ხამსახურის ობიექტების ქსელი ნაკლებად აკმაყოფილებს მოთხოვნას.

ცუდად არის ორგანიზებული ქალთა კულტურული, სრულფასოვანი დასვენება. მოთხოვნილებას ვერ აკმაყოფილებს ხაოჯახო დასვენების, ჯანმრთელობის დაცვის კერების, ხაგარეუნო პიონერული ბანაკების ქსელი. ბანაკებში გასაგზავნი ბავშვების რიცხვი რესპუბლიკა ორჯერ ჩამორჩება ხაშუალო-ხაკავშირო მაჩვენებელს.

ქალების, დედებისა და ბავშვების ხამედიცინო მომხახურების დონე რესპუბლიკაში ყოველთვის როდი აკმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებს. რაიონულ ხაავადმყოფოებში არ არის შესაბამისი მატერიალური ბაზა, პედიატრიული, სამეანო და გინეკოლოგიური ხაწოლებით უზრუნველყოფის დონე ჩამორჩება ნორმატივებს. ავადმყოფი ბავშვების ხაწოლების რიცხვი რესპუბლიკას უკანასკნელი ადგილი უჭირავს ქვეყანაში, ორსული და მშობიარე ქალების ხაწოლების რიცხვით — მერვე. ექიმის თანამედროვეობა დაკომპლექტების მაჩვენებელი დაბალია ხაშუალოხაკავშირო მაჩვენებელზე. ხამკურნალო დაწესებულებებში ყველგან არ იცავენ ხანიტარიულ-ჰიგიენურ ნორმებს.

ძირეულ გაუმჯობესებას მოითხოვს ხაბავშვო ხკოლამდელ დაწესებულებებში შექმნილი მდგომარეობა. შესაბამისი მატერიალური ბაზის უქონლობის გამო მცირეა ხკოლამდელი დაწესებულებებს რიცხვი და ამ მხრივ მნიშვნელოვნად ჩამორჩებით ხაშუალო ხაკავშირო მაჩვენებლებს. ბევრი ხაბავშვო ბაღი და ბაგა ზედმეტად გადატვირთულია, რაც იწვევს ხანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნების დარღვევას, მათს უპრალესობაში შექმნილი არ არის მოწმარდი თამბის აღზრდის ხაჭირო პირობები, ელლათ მოწყობილობა, ინვენტარი. ხავაჭრო ორგანიზაციები დამაკმაყოფილებლად ... ამარაგებენ ხკოლამდელ დაწესებულებებს ხურსათ-ხანოვაგით, დაბალია მათი ხამედიცინო მომხახურების დონე.

ჯერ კიდევ ირღვევა შრომის კანონმდებლობა, არის ქალთა, მათ შორის ორსულ ქალთა, იმ მეძუძურ დედათა ხამუშაოდან უკანონოდ დათბოვნისა და ნაკლებანაზღაურებული ხამუშაოზე გადაყვანის შემთხვევები, რომლებსაც მყავო ერთ წლამდე ბავშვები. მარტო 1977 წელს ხამუშაოზე აღადგინეს დათბოვნილ მომჩივან ქალთა 71 პროცენტი.

ქალთა შრომის შეხახებ კანონმდებლობის დაცვის ახეთი ცუდი მდგომარეობა ბევრად აიხსნება იმით, რომ მოელი რიგი ხამინისტროების, უწყებების, ხწავლებულებების, ოოგანიზაციებისა და ხაწარმოების ხელმძღვანელები, აგრეთვე ხახალხო დეპუტატთა ხაბჭოები, პროფხუფიული კავშირები და ხამართალდამცველი ორგანოები ხათანადო ყურადღებას არ უთმობენ ამ დიდმნიშვნელოვან საკითხს.

საკმაოდ ზუსტად არ არის ორგანიზებული ხაპროკურორო ზედამხედველობა შრომის უფლებების დაცვის შეხახებ კანონმდებლობის შესრულებასადმი და ჯერ კიდევ დამაკმაყოფილებელი არ არის ხასამართლო პრაქტიკა ამ კატეგორიის ხაქმეთა გამო. ნაკლებად ეფექტიანია შრომის კანონმდებლობის პროპაგანდა.

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭო აღნიშნავს, რომ ზემოჩამოთვლილი ნაკლოვანებებისა და ხარვეზების უმრავლესობა მნიშვნელოვანწილად ამის შედეგია, რომ დამაკმაყოფილებლად არ მუშაობენ ხახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი ხაბჭოები და მათი აღმასკომები, რომელთა უშუალო მოვალეობაა ხისტემატიურად და გამიზნულად შეისწავლონ და გადაწყვიტონ ხხვადახხვა პრობლემა, რომლებიც დაკავშირებულია ქალთა ხოციალური და შრომითი აქტიურობის თანამიმდევრულ ამაღლებასთან. მათზე და მოზარდ თაობაზე დაუცხრომელი ზრუნვის გამოვლინებათაა. ეს ხაკითხები იშვიათად ხდება ხაბჭოების ხესიების, აღმასრულებელი კომიტეტების ხხდომების, რესპუბლიკის ადგილობრივი ხაბჭოების მუდმივი კომისიების განხილვის ხაგანი.

ხაქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი ხაბჭო, ხელმძღვანელობს რა სკკპ XXV ყრილობის მითითებებით, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის მოხსენებებსა და გამოსვლებში გამოთქმული დებულებებითა და დასკვნებით, სსრ კავშირისა და ხაქართველოს სსრ კონსტიტუციებით, უდიდეს ხახელმწიფო და ხოციალურ-პოლიტიკურ მნიშვნელობას ანიჭებს რა კომუნისტურ მშენებლობაში ქალთა როლის შემდგომი ამაღლების, მათი შრომისა და ყოფა-ცხოვრების, დედისა და ბავშვის დაცვის საკითხებს. ამ საქმეში არსებითი ნაკლოვანებებისა და ხარვეზების აღმოფხვრის მიზნით ადგენს:

1. ხაქართველოს სსრ მინისტრთა ხაბჭომ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა ხაბჭოებმა, საკავშირო ოხტითის ავტონომიური ოლქის ხახალხო დეპუტატთა ხაბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა, რესპუბლიკის ხახალხო დეპუტატთა რაიონულმა, ხაქალაქო, ხახოფლო და ხადაბო ხახალხო დეპუტატთა ხაბჭოების აღმასკომებმა, ხამინისტროებმა და უწყებებმა, ხაწარმოებმა, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა პროფკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად:

— შეიმუშაონ და განახორციელონ კონკრეტული, გამიზნული ღონისძიებანი, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ქალების შრომითი და ხოციალური აქტიურობის, მათი შრომის ეფექტიანობისა და ხარისხის, ხაზოგადოებრივ წარმოებაში დახაქმების ყოველმხრივ ზრდას, ქალთა პროფესიული ომჩზადებისა და გადამზადების შემდგომ გაუმჯობესებასა და ხრულყოფას, მათი კვალიფიკაციის ამაღლებას;

— უფრო ფართოდ დანერგონ ხახალხო მეურნეობის იმ დარგებში, ხადაც ამისათვის არსებობს ობიექტური პირობები, არახრული ხამუშაო დღე, არახრული ხამუშაო კვირა, შინ მუშაობა;

— განახორციელონ გადამწყვეტი ღონისძიებანი იმისათვის, რომ უთუოდ ხრულდებოდეს შრომის დაცვის, მისი პირობების გაუმჯობესების. ხანიტარიულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების ხუთწლიანი კომპლექსური გეგმები; ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ ქალთა შრომის ჯანსაღი და უსაფრთხო პირობების უზრუნველყოფას, ხათანადო ხარისხისა და ასორტიმენტის ხპეცტანსაცმლითა და ხპეციფხაცმლით მათ შეუფერხებელ მომარაგებას, დაარჩარონ თანამედროვე ტექნიკური ხაშუალებების დანერგვა, რომლებიც ამსუბუქებენ შრომის პირობებს, თავიდან გვაცილებენ ხაწარმოო ტრავმატიზმსა და პროფესიულ დაავადებებს, გამოათავისუფლონ ქალები არახელსაყრელი ხაწარმო პირობებიდან;

— მუდმივი კონტროლი და პერსონალური პასუხისმგებლობა დაიწესონ მომუშავე ქალების ხავაჭრო, ხაყოფაცხოვრებო, კომუნალური, ხამედიცინო, ხანატორიულ-ხაკურორტო, გამაჯანსაღებელ-პროფილაქტიური და კულტურული მომხახურების გაუმჯობესების, კომშლეჯხურ ღონისძიებათა განუხრელი განხორციელებისათვის;

— გამონახონ დამატებითი ხახსრები ბავშვთა ხკოლამდელი დაწესებულებების მშენებლობისათვის. ზოგადსაგანმანათლებლო ხკოლებში გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების რაოდენობის გაზრდისათვის, პიონერული და ხპორტულ-გამაჯანსაღებელი ბანაკების განვითარებისათვის უახლოეს წლებში მათზე მოთხოვნილების სრული დაკმაყოფილების მიზნით;

— უზრუნველყონ მომუშავე ქალთა შორის იდეურ-აღმზრდელობითი და კულტურულ-მასობრივი მუშაობის დონისა და გამიზნულობის შემდგომი ამაღლება, ფართოდ ჩაბან ისინი ხახალხო უნივერსიტეტებს. მუდმივმოქმედი ლექტორიუმების, კომუნისტური შრომის ხკოლების მეცადინეობაში, მხატვრული თვითმოქმედების წრეებში, უზრუნველყონ ხაწარმოებში, კლუბებში, კულტურის ხახლებსა და ხახახლეებში, ბიბლიოთეკებში, ხაცხოვრებელ ადგილას ხისტემატურად მოაწყონ ლექციები, მოსახენებები, ხაუბრები, კითხვა-პასუხის ხაღამოები. ზეპირი უურნალები. გამოფენები, რომლებიც განმარტავენ და პროპაგანდას გაუწევენ შრომის, ჩვენი შრომელი ქალების ყოფა-ცხოვრებისა და დასვენების, დედისა და ბავშვის დაცვის შესახებ მოქმედ კანონმდებლობას, გვიჩვენებენ ხაბჭოთა ქალების როლსა და მნიშვნელობას კომუნისტური ხაზოგადოების მშენებლობაში.

2. რეკომენდაცია მიეცეს ხაქართველოს სსრ მინისტრთა ხაბჭოს რომ შეიმუშაოს ქალთა შრომის, ყოფა-ცხოვრებისა და დასვენების პირობების, დედისა და ბავშვის დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების მეცნიერულად დასაბუთებული პერსპექტიული გეგმა.

3. ხაქართველოს სსრ მინისტრთა ხაბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის ხახელმწიფო კომიტეტმა რესპუბლიკის დაინტერესებულ ხამინისტროებისა და უწყებებთან ერთად ყველა ხაჭირო ღონისძიება განახორციელოს ხახალხო მეურნეობაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების დანერგვის ხახელმწიფო დავალებათა დადგენილ ვადებში შესრულებისათვის, ამასთან განსაკუთრებული კონტროლი დაწესოს მათ დანერგვაზე იმ დარგებში, რომლებშიც ქალთა შრომა ჭარბობს.

4. ხაქართველოს სსრ ვაჭრობის ხამინისტრომ და ცეკავშირის გამგეობამ მომუშავე ქალების მიერ თავისუფალი დროის რაციონალური გამოყენებისა და მათთვის ხაოჯახო შრომის შემსუბუქების მიზნით გაითვალისწინონ მომხახურების პროგრესული ფორმების განვითარების უპირატესი ტემპი. უახლოეს წლებში ხაშუალოხაკავშირო მაჩვენებლებამდე გაზარდონ თვითმომხახურების მაღაზიების. წინასწარი შეკვეთებით, უშუალოდ ხაწარმოებში, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში, აგრეთვე შინ მიტანით მოვაჭრე მაღაზიების ხვედრითი წილი. ხაყოველთაოდ უზრუნველყონ ხაბჭოთა ვაჭრობის მაღალი კულტურა.

გადამწყვეტი ზომები ეიღონ შუალედად ხამუშაო ადგილას მუშა-მოხამსახურეთა შეუფერხებელი კვების ორგანიზაციისათვის. ხაკოლო ბუფეტებსა და ხასადილოებში ცხელი ერძების დამზადების გაუმჯობესებისათვის. მათი ქსელის გაფართოებისათვის და ხაბავშვო ხკოლამდელ დაწესებულებებში ცხელი ერძების დამზადების ხაშუალებებით უზრუნველყოფა. უდიდეს ხახელმწიფო და ხოციალურ-პოლიტიკურ მნიშვნელობას ანიჭებს რა კომუნისტურ მშენებლობაში ქალთა როლის შემდგომი ამაღლების, მათი შრომისა და ყოფა-ცხოვრების, დედისა და ბავშვის დაცვის საკითხებს. ამ საქმეში არსებითი ნაკლოვანებებისა და ხარვეზების აღმოფხვრის მიზნით

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე პ. გილაშვილი.

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. ლაშქარაშვილი.

თბილისი. 1978 წლის 28 ივნისი.

დადგენილება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსი

საქართველოს სსრ მთავრობის ზოგიერთი წესრის გათავისუფლებისა და დანიშვნის შეხახებ საქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა დამტკიცების თაობაზე

საქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი ხაბჭო **ადგენს:**

დამტკიცდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი:

1978 წლის 20 იანვრისა — „ამხ. ი. შ. ზედგინიძის საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის მოვალეობისაგან გათავისუფლების შესახებ";

1978 წლის 20 იანვრისა — „ამხ. გ. გ. ლეკვეიშვილის საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრად დანიშვნის შესახებ";

1978 წლის 1 თებერვლისა — „ამხ. ი. ნ. ციციშვილის საქართველოს სსრ მინისტრთა ხაბჭოს მშენებლობის ხაქმეთა ხახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობისაგან გათავისუფლების შესახებ";

1978 წლის 1 თებერვლისა — „ამხ. ვ. ზ. მირიანაშვილის საქართველოს სსრ მინისტრთა ხაბჭოს მშენებლობის საქმეთა ხახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ".

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე პ. გილაშვილი.

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. ლაშქარაშვილი.

თბილისი, 1978 წლის 28 ივნისი.

კანონი

საქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკისა

ხაქართველოს სსრ ზოგიერთ ხაკანონმდებლო აქტში ცვლილებების შეტანის შესახებ ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებების დამტკიცების თაობაზე

ხაქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი ხაბჭო **ადგენს:**

დამტკიცდეს ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი:

1978 წლის 17 თებერვლისა — „ხაქართველოს სსრ შრომითი კოდექსის 52-ე და 53-ე მუხლებში ცვლილებათა შეტანის შესახებ";

1978 წლის 25 აპრილისა — „ხაქართველოს სსრ ხახელმწიფო დროშის შესახებ დებულებაში ცვლილებათა შეტანის თაობაზე".

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე პ. გილაშვილი.

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. ლაშქარაშვილი.

თბილისი, 1978 წლის 28 ივნისი.

კანონი

საქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკისა

ქალაქ ბათუმის ჰიერ ხამეურნეო და ხაყოფაცხოვრებო შენობათა და ნაგებობათა თვითნებური აგებისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულების დამტკიცების თაობაზე

ხაქართველოს ხაბჭოთა ხოციალისტური რესპუბლიკის **ადგენს:**

დამტკიცდეს ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის 1978 წლის 23 თებერვლის ბრძანებულება „ქალაქ ბათუმის ჰიერ ხამეურნეო და ხაყოფაცხოვრებო შენობათა და ნაგებობათა თვითნებური აგებისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ".

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე პ. გილაშვილი.

ხაქართველოს სსრ უმაღლესი ხაბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. ლაშქარაშვილი.

თბილისი, 1978 წლის 28 ივნისი.

---

2 ივლისი ხაზღვაო დაცვის მუშაკთა დღეა

ნახევარი წლის დავალება — ვადამდე

შრომაში მოპოვებული მაღალი მაჩვენებლებით ეგებიან საზღვაო და სამდინარო ფლოტის მუშაკთა დღეს ხავსადგურებისა და გემთმშენებელი ქარხნების მშრომელები, მეზღვაურები და მემდინარეები.

მიმდინარე ხუთწლედში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება წყლის ტრანსპორტს, უწინარეს ყოვლისა საზღვაო ტრანსპორტს, რომელმაც უფრო სრულად უნდა დააკმაყოფილოს ქვეყნის სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებანი საგარეო-სავაჭრო და საკაბოტაჟო ტვირთზიდვაზე.

საზღვაო და სამდინარო ფლოტის მუშაკთა დღეს კარგი მაჩვენებლებით შეხვდა საქართველოს საზღვაო სანაოსნოს კოლექტივი. ვადამდე ათი დღით ადრე შეასრულეს ბათუმელმა დოკიერებმა წლის პირველი ნახევრის დავალება. სოციალისტურ შეჯიბრებაში საუცხო მაჩვენებლებს მიაღწიეს „თბილისის", „ფორე მოსულიშვილის", „სამტრედიის", „საბჭოთა საქართველოს ორმოცდამეათე წლისთავის" და სხვა ტანკერების ეკიპაჟებმა.

ს ა ნ ა ხ ე ვ ა რ ი ფ ლ ი ს დ ა ვ ა ლ ე ბ ა — ვ ა დ ა მ დ ე

**ს ა ბ ჭ ო თ ა ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს ა ზ ღ ვ ა ო ს ა ნ ა ო ს ნ ო ს ტ ა ნ კ ე რ ე ბ ი ს ა ბ ა ნ ა ო ბ ა ს ა ბ ა ტ ო ნ ი ს ა ბ ა ტ ო ნ ი ს ა ბ ა ტ ო ნ ი

უჭკნობი

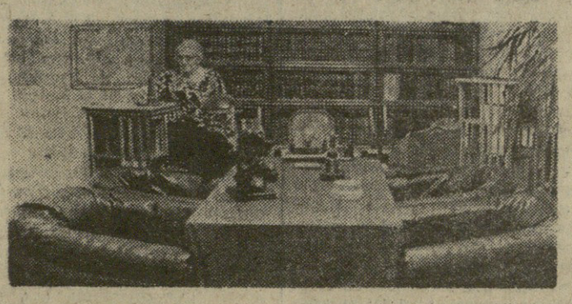

ლიტოგრაფია

ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალს 2 ივლისს 40 წელი უსრულდება. მუზეუმის ექსპოზიციის მოწყობაში დიდი დახმარება გაგვიწია ვ. ი. ლენინის ცენტრალურმა მუზეუმმა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული ისტორიის ინსტიტუტმა. ჩვენი მუზეუმის შექმნას წინ უძღოდა ვ. ი. ლენინის მუზეუმის გახსნა მოსკოვში.

1920 წლის 21 სექტემბერს რუსეთის სფსრ სახალხო კომისართა საბჭომ მიიღო დადგენილება „ოქტომბრის რევოლუციის ისტორიისა და რუსეთის კომუნისტური პარტიის ისტორიის მასალების შემგროვებელი და შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ". ოქტომბერში გადაწყდა ლენინის მოღვაწეობასთან დაკავშირებული მასალების შეგროვებას შედგომოდნენ, რათა მოეწყოთ მისი მუზეუმი.

ლენინის დოკუმენტებს საგულდაგულოდ ეძებდა ლენინის ინსტიტუტი, რომელიც შეიქმნა რკპ (ბ) მოსკოვის კომიტეტის 1923 წლის 31 მარტის პლენუმის გადაწყვეტილებით, რაც შემდეგში მოსკოვის პარტიულმა კონფერენციამ დაამტკიცა.

ამ ინსტიტუტის განყოფილებაც უფლებებით შეიქმნა ლენინის მუზეუმი, რომლის ფონდში 1928 წელს უკვე იყო 700 ექსპონატი. შეუკვეთეს ვ. ი. ლენინის კრემლის კაბინეტისა და რაზლივის ომ ქოხის პირები, სადაც 1917 წლის ივლისის ამბების შემდეგ ვ. ი. ლენინი ემალებოდა დროებითს მთავრობას.

1923 წელს პირველ სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო და კულტურულ-სამრეწველო გამოფენაზე, რომელიც ვ. ი. ლენინმა, თუმცა ავად იყო, მაინც დაათვალიერა, შეიქმნა ეგრეთწოდებული **„ვლადიმერ ილიას ძე ულიანოვის (ლენინის) ხახელობის კუთხე".** გამოფენის ორგანიზატორებმა ხალხს მოუწოდეს შეეგროვებინათ და მოეტანათ ლენინისეული დოკუმენტები, ნივთები, მხატვრული ნაწარმოებები ბელადის შესახებ.

მალე ლენინის ინსტიტუტმა საერთო საკავშირო მნიშვნელობა შეიძინა და 1928 წლის ოქტომბრიდან იგი რკპ (ბ) ცენტრალური კომიტეტის განკარგულებაში გადავიდა. ვ. ი. ლენინის გარდაცვალების შემდეგ კომუნისტურმა პარტიამ და საბჭოთა მთავრობამ მიიღეს ყველა ზომა ბელადის ხსოვნის უკვდავსაყოფად. 1924 წლის თებერვალში გამოვიდა პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სახკომსაბჭოს დადგენილება — ლენინის ინსტიტუტის დაარსების შესახებ, ხოლო რკპ (ბ) XIII ყრილობამ, რომელიც გაიმართა 1924 წლის მაისში, მოისმინა ცნობა ლენინის ინსტიტუტის მუშაობის შესახებ და მიიღო დადგენილება: **„ლენინის ინსტიტუტი გახსნილად ჩაითვალოს".**

პირველ წლებში მუზეუმი განლაგებული იყო ლენინის ინსტიტუტის შენობაში. მის ექსპოზიციებს და საცავს განუწყვეტლივ ემატებოდა ახალი დოკუმენტები და ექსპონატები. ლენინის ინსტიტუტმა მუზეუმს გადასცა ვლადიმერ ილიას ძის პალტო. ცნობილმა ფოტოოსტატებმა მუზეუმს ჩაბარეს ხუთი ყუთი ნეგატივები და 136 დოკუმენტური ფოტოსურათი. მუზეუმმა მიიღო აგრეთვე ვ. ი. ლენინის ტანსაცმელი, გამნაზის ოქროს მედალი და ვერცლის პორტსიგარი, რომლებიც ვ. ი. ლენინმა დაშეუფთა დასახმარებლად გადასცა ნიღაბი, რომელიც ვ. ი. ლენინის გარდაცვალების შემდეგ გაიკეთა მოქანდაკე ნ. დ. მერკუროვმა.

მასალების შეგროვებასა და ექსპოზიციის შექმნაში მუზეუმს უდიდეს დახმარებას უწევდნენ ნადეჟდა კონსტანტინეს ასული კრუპსკაია, ანა ილიას ასული, მარია ილიას ასული და დიმიტრი ილიას ძე ულიანოვები, ფ. ე. ძერჟინსკი, ვ. დ. ბონჩ-ბრუევიჩი და ლენინის სხვა თანამებრძოლები.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ნადეჟდა კონსტანტინეს ასულის დიდი და ნაყოფიერი მუშაობა. მან არათუ გამოთქვა თავისი **მნიშვნელოვანი** მოსაზრებანი მუზეუმის ხასიათის, მისი გაფორმებისა და მოგვლა-შენახვის თაობაზე, არამედ პირადად მიიღო აქტიური მონაწილეობა მასალების შეგროვებაში.

ლენინის ინსტიტუტში სამეცნიერო სამუშაოთა მოცულობის გაფართოებასთან დაკავშირებით ინსტიტუტის საბჭომ 1924 წლის 7 დეკემბერს მიიღო გადაწყვეტილება **ლენინის მუზეუმი გადაეტანათ რევოლუციის მუზეუმის შენობაში.**

1931 წლის ნოემბერში სსრ კავშირის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული მარქსისა და ენგელსის ინსტიტუტი და სკკ (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული ლენინის ინსტიტუტი გაერთიანდნენ და შეიქმნა ერთიანი საკავშირო კპ (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტი. ლენინის ინსტიტუტის მუზეუმი ამის შემდგენლობაში შევიდა როგორც დამოუკიდებელი საექსპოზიციო (საგამოფენო) ნაწილი.

1935 წელს სკკ (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო გადაწყვეტილება ვ. ი. **ლენინის ცენტრალური მუზეუმის შექმნის შესახებ, ხოლო 1936 წლის 15 მაისს „პრავდაში" გამოქვეყნდა სკკ (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილება** მისი გახსნის შესახებ. ელადიმერ ილიას ძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობისადმი მიძღვნილი მთელი საექსპოზიციო-საგამოფენო ნაწილი მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტმა გადმოიტანა მუზეუმში.

ჩვენი მუზეუმი 40 წლის განმავლობაში დაათვალიერა 4 მილიონზე მეტმა კაცმა. მარტო გასულ წელს მუზეუმში იყო 220.000 კაცი. მუზეუმის დარბაზებში წარმოდგენილია ვ. ი. ლენინის ნაწერმამა პირველი უნიკალური გამოცემები, ფოტოსურათები, მაკეტები, სურათები, ქანდაკებები, რომლებიც ასახავენ ელადიმერ ილიას ძე ლენინის ცხოვრებასა და რევოლუციურ მოღვაწეობას.

მუზეუმში პარტიისა და კომკავშირის ვეტერანები, სახელოვანი მუშათა კლასის და კოლმეურნე გლეხობის მოწინავე ადამიანები, დიდი სამამულო ომის ვეტერანები, სახელოვანი გენერლები, საბჭოთა კავშირის გმირები, ყოფილი პარტიზანები, მეცნიერების, განათლების, ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკები ხვდებიან მშრომელებს. ეს შეხვედრები ყოველთვის ამაღელვებელი და დაუფიწყარია.

ვ. ი. ლენინის სახელთან განუყოფელია ყოველწლიურად ამ წიგნს.

ჩვენი მუზეუმი 40 წლის განმავლობაში დაათვალიერა 4 მილიონზე მეტმა კაცმა. მარტო გასულ წელს მუზეუმში იყო 220.000 კაცი. მუზეუმის დარბაზებში წარმოდგენილია ვ. ი. ლენინის ნაწერმამა პირველი უნიკალური გამოცემები, ფოტოსურათები, მაკეტები, სურათები, ქანდაკებები, რომლებიც ასახავენ ელადიმერ ილიას ძე ლენინის ცხოვრებასა და რევოლუციურ მოღვაწეობას.

„ა, კიდევ: ლენინის ინიციატივით საბჭოთა რუსეთის მთავრობამ 750 ათასი ოქროს მანეთი გაიღო საბჭოთა საქართველოში პირველი, ზემო ავჭალის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობისათვის, რომელიც გოელროს ლენინური გეგმით იყო გათვალისწინებული. შემდგომში საკავშირო მთავრობას ჩვენი რესპუბლიკის ელექტრიფიკაციის საქიროებისათვის არაერთგზის გამოუყია დიდძალი ფულადი სახსრები. **ლენინის ინიციატივით 1921 წელს მოსკოვიდან საქართველოში ჩამოიტანეს მოწყობილობა მაუდის ფაბრიკისათვის, რომელიც ქუთაისში შენდებოდა.**

ჩვენმა ხალხმა გამოხატა უდიდესი პატივისცემა და უდიდესი სიყვარული ბელადისადმი — საბჭოთა საქართველო იყო ერთ-ერთი პირველი რესპუბლიკა ჩვენს ქვეყანაში, სადაც დადგეს ლენინის მონუმენტი-ბიუსტი. ეს მოხდა 1921 წლის 21 სექტემბერს, თბილისში, საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების მეშვიდე თვეზე, ძეგლი-ბიუსტი დადგეს რუსთაველის პროსპექტის, ყოფილი ოლღის ქუჩისა და გრიბოედოვის ქუჩის შესაყართან. ამ დოკუმენტებს დიდი ინტერესით ათვალიერებს ყველა.

ლენინი პოპულარობით სარგებლობს ძუზეუმში გამოფენა: **„განვითარებული სოციალიზმის კონსტიტუცია".** დამთვალიერებელნი დიდი ინტერესით ეცნობიან დოკუმენტებს, რომლებიც შეეხება ბელადის, როგორც მოსკოვის საბჭოს დეპუტატის მოღვაწეობას. აქ არის ბელადის სახელზე გამოწერილი დეპუტატის ბილეთების ფოტოპირები, მასალები, რომლებიც გვასწავლიან როგორ უნდა შევასრულოთ დეპუტატის მოვალეობანი. გამოფენასთან ხშირად ეწყობა საუბრები; გამოდიან ძველი ბოლშევიკები, სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები.

მომსვლელთა ინტერესს იწვევს გამოფენა: **„ლენინური პარტიის პარტიული ბილეთი".** დღესაც დიდებულად ყიღერს ლენინის სიტყვები, რომელიც ამშვენებს გამოფენას: „პარტიის ყოველი წევრი პასუხისმგებელია პარტიისთვის და პარტია პასუხისმგებელია ყოველი წევრისათვის". ეს გამოფენილია ლენინის სახელზე სხვადასხვა დროს გაცემული პარტიული ბილეთების ფოტოპირები. აქვეა ამანაგი ლ. ი. ბრეჟნევის მიერ 1973 წლის 1 მარტს ხელმოწერილი პარტიული ბილეთი № 0000001, რომელიც ტრადიციულად ივსება ვ. ი. ლენინის სახელზე. დიდი ადგილი აქვს დათმობილი სკკპ XXV და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობების მასალების პროპაგანდას.

მუზეუმის დარბაზებში საზეიმო ვითარებაში ტარდება კომკავშირის რიგებში და პიონერთა ორგანიზაციაში მიღება. ბავშვები უდიდესი ინტერესით ათვალიერებენ გამოფენას „ლენინი და ბავშვები".

ძუზეუმის დათვალიერების შემდეგ, როგორც წესი, ყველა ნახულობს უნიკალურ დოკუმენტურ ფილმს „ცოცხალი ლენინი".

ლენინი ცოცხლობდა, ლენინი ცოცხლობს, ლენინი იცოცხლებს!

ფ. მახარაძე,
ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალის დირექტორი.

• • •

სურათებზე: ზემოთ — ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალის მთავარი ექსპოზიცია — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის დარბაზი; ქვემოთ — კრემლში ვ. ი. ლენინის კაბინეტის ასლი თბილისის ლენინის მუზეუმში.

ვლ. გინზბურგის ფოტო.

საერთაშორისო ცხოვრება

ქრონიკა და მიმოხილვა

ეს ლაპარაკობენ ეს ლაპარაკობენ ეს ლაპარაკობენ

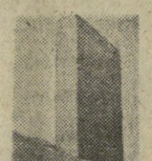

ყველა ხალხის ინტერესებისათვის

მუშაობა დაიმთავრა გენერალური ასამბლეის განიარაღების სპეციალურმა სესიამ

ნიუ-იორკი, 1 ივლისი (საკადესი). აქ მუშაობა დაამთავრა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის განიარაღების სპეციალურმა სესიამ. ხუთი კვირის მანძილზე სესიის დელეგატები — 149 სახელმწიფოს წარმომადგენლები, რხილავდნენ თანამედროვეობის **ყველაზე** გადაუდებელ და მწვავე **პრობლემას** — **გამალებული შეიარაღების ალაგმვის, განიარაღების მიღწევის, ბირთვული ომის საშიშროების თავიდან აცილების გზებს.**

სესიის მონაწილეებმა ფართოდ დაუჭირეს მხარი და მოიწონეს საბჭოთა კავშირის მშვიდობიანი ინიციატივები, რომლებიც წამოაყენა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ლ. ი. ბრეჟნევმა.

საერთაშორისო გაერთიანებამ, განაცხადა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა კ. ვალდჰაიმმა, მაღალი შეფასება მისცა საბჭოთა კავშირის კონსტრუქციულ წინადადებებს გამალებული შეიარაღების შეწყვეტის პრაქტიკული გზების შესახებ. ეს წინადადებანი, ხაზი გაუსვა მან, ფასდაუდებელი მნიშვნელობისაა.

ბევრი დელეგატი დაეთანხმა საბჭოთა კავშირის წინადადებას ბირთვული იარაღის გავრცელების თაობაზე აცილების საკითხების შესახებ და მხარი დაუჭირა სსრ კავშირის მოწოდებას დაიცვან ატომური იარაღის გაფრცელებლობის ხელშეკრულება, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ამოცანა გამალებული შეიარაღების შეწყვეტის საქმეში.

დისკუსიის დროს მსოფლიო საზოგადოებრიობის მოწონება დაიმსახურა სსრ კავშირის წინადადებამ იმის შესახებ, რომ აღკრძალოს მასობრივი მოსსობის ახალ სახეობათა და სისტემათა იარაღის შექმნა, და უწინარეს ყოვლისა, ნეიტრონული იარაღის წარმოება.

სესიის მონაწილეებმა მაღალი შეფასება მისცეს საბჭოთა კავშირის ღონისძიებებს, რომლებიც მიზნად ისახავენ, რომ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების მოლაპარაკებაზე უსწრაფესად შიიღწიონ მეთანხმებას სტატეგიული შეტევითი შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ.

სესიაზე მიღებულ საბოლოო დოკუმენტში გენერალური ასამბლეის დელეგატებმა საზეიმოდ განაცხადეს, რომ „განიარაღება და შეიარაღების შეზღუდვა, განსაკუთრებით ბირთვულ დარგში, უაღრესად საჭიროა ბირთვული ომის საშიშროების თავიდან აცილებისა და საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცებისათვის".

კამათის დროს ასამბლეის დელეგატებმა შეშფოთება გამოთქვეს დაძაბულობის შენელების მოწინააღმდეგეთა ცდების გამო ლახვარი ჩასცენ საერთაშორისო გაერთიანების მეცადინეობას გამალებული შეიარაღების ალაგმვის დარგში და დაჩქარონ ახალი სამხედრო მზადების გეგმები. სესიის მონაწილეებმა სასიდრისი პასუხი გასცეს ჰეკინის ავდრეს ჩაშალოს დაძაბულობის შერბილებას პროცესი და განიარაღების მიღწევა, მისი წამქეზებლური მოწოდება ახალ მსოფლიო ომისათვის.

გენერალურმა ასამბლეამ გამოთქვა რწმენა, **რომ** განიარაღების პრობლემების განხილვა სპეციალურ სესიაზე **და** მისი საბოლოო დოკუმენტი მიიპყრობს ყველა ხალხის ყურადღებას, ხელს შეუწყობს მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრის შემდგომ მობილიზაციას **და** „ძალადაჩენ სტამეულს მისცემს განიარაღებას სქმეს, რომელიც ყველა ხალხის ინტერესებს შეესაბამება".

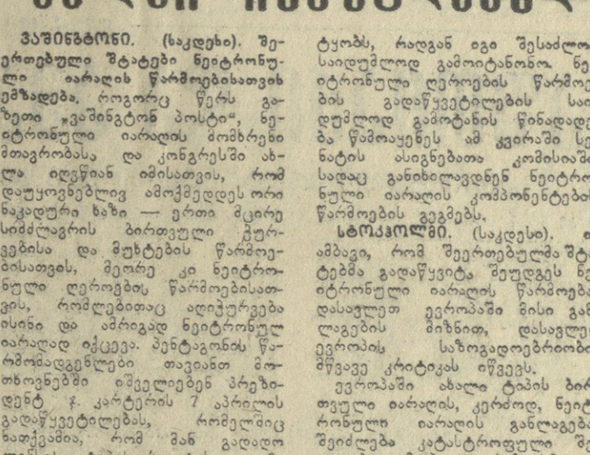

ნეიტრონული იარაღის ხელში ჩასაგდებად

ვაშინგტონი. (საკადესი). შეერთებული შტატები ნეიტრონული იარაღის წარმოებისათვის ემზადება, როგორც წერს გაზეთი „ვაშინგტონ პოსტი", ნეიტრონული იარაღის მომხრენი მთავრობასა და კონგრესში ახლა იღებენ ინიციატივას, რომ დაუყოვნებლივ ამოქმედდეს ორი ნაკადური ხაზი — ერთი მცირე სიმძლავრის ბირთვული ტურვებისა და მუხტების წარმოებისათვის, მეორე კი ნეიტრონული ღონეების წარმოებისათვის, რომლებითაც ადიტურვება ისინი და ამრიგად ნეიტრონულ იარაღად იქცევა. პენტაგონის წარმომადგენლები თავიანთ მოთხოვნებში ეშველიებენ პრეზიდენტ ჯ. კარტერის 7 აპრილის გადაწყვეტილებას, რომელშიც ნათქვამია, რომ მან გადადო ლენინის ტიპის რაკეტისა და მდუმიანი საარტილერიო ჭურვის ნეიტრონული საბრძოლო მუხტების წარმოება, მაგრამ „ღიად დატოვა მომეტებული შესწავლების ელემენტებით მათი აღჭურვის შესაძლებლობა".

„ვაშინგტონ პოსტის" აზრით, თუმცა სანლი სულ მალე მიიღებს ახალ გადაწყვეტილებას ნეიტრონული იარაღის შესახებ. სენატორმა მ. ჰეტფილდმა გამოთქვა შეშფოთება, ამ ახალი გადაწყვეტილების შესახებ საზოგადოებრიობა ვერაფერს შეიტყობს, რადგან იგი შესაძლოა, საიდუმლოდ გამოიტანონ ნეიტრონული ღეროების წარმოების გადაწყვეტილების საიდუმლოდ გამოტანის წინადადება წამოაყენეს ამ კვირაში სენატის ასიგნებათა კომისიაში, სადაც განხილავდნენ ნეიტრონული იარაღის კომპონენტების წარმოების გეგმებს.

სტოკჰოლმი. (საკადესი). ის ამბავი, რომ შეერთებულმა შტატებმა გადაწყვიტა შეუდგეს ნეიტრონული იარაღის წარმოებას დასავლეთ ევროპაში მისი განლაგების მიზნით, დასავლეთ ევროპის, საზოგადოებრიობის მწვავე კრიტიკას იწვევს.

ევროპაში ახალი ტიპის ბირთვული იარაღის, კერძოდ, ნეიტრონული იარაღის განლაგებას შეიძლება კატასტროფული შედეგები მოჰყვეს, ბაზალსმული წიგნში „ტაქტიკური ბირთვული იარაღი და მისი პერსპექტივები ევროპაში", რომელიც სტოკჰოლმის მშვიდობის პრობლემათა კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტმა გამოსცა. ეს ნაირსახეობის იარაღი შლის ზღვარს ბირთვულ და ჩვეულებრივ იარაღს შორის, და მის გამოყენებას აუცილებლად მოყვება შედეგად არაბირთვული ომის ბირთვულად გადაზრდა, ხაზგასმულია წიგნში.

ITALIA:

პრეზიდენტი კვლავ ვერ აირჩიეს

რომი, 30 ივნისი. (საკადესი). დღეს იტალიის პარლამენტის ორივე პალატის გაერთიანებულ სხდომაზე 20 ოლქის დელეგატთა მონაწილეობით გაიმართა **რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების მეორე და მესამე ტური.** არჩევნებში მონაწილეობდა 983 ამომრჩეველი. იტალიის კომუნისტური პარტიის კანდიდატმა, იტალიის კომპარტიის ხელმძღვანელობის წევრმა ჯ. ამენდოლამ ერესმე ტურში მიიღო 339 ხმა. მთავრული ქრისტიანულ-დემოკრატიული პარტიის კანდიდატს გ. გონელს ხმა მისცა 351 ამომრჩეველმა.

ამრიგად, კენჭისყრის დღეგანმავლობაში **ერთ** ერთ კანდიდატს ვერ მოუტანია გამარჯვება.

ამასთან დაკავშირებით დემოკრატიულ პარტიებს შორის გრძელდება მოლაპარაკება პრეზიდენტის კანდიდატურის გამოსაყენებლად. ეს ნიშნავს, **რომ** ამ ოლქებში ეროვნული ერთიანობა ვერ **ეფუძნა** ეროვნული ერთიანობა ვერ **ეფუძნა** ეროვნული ერთიანობა ვერ **ეფუძნა**

ნორჩი გამელეგი შავი ზღვისაკენ

ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის მშენებელთა 200 ბავშვს გულითადად მასპინძლობენ ქობულეთის, კინდღისა და გუდაუთის პიონერთა ბანაკები. აქ, შავი ზღვის ულამაზეს სანაპიროზე ბავშვები დაისვენებენ, ჯანმრთელობას გაიკეთებენ, ბევრ ახალ მეგობარს შეიძენენ.

მასპინძლები კარგად მოემზადნენ ნორჩი ციმბირელების შესახვედრად. საუკეთესო კორპუსები დაუთმეს მათ, ყურადღებასა და ზრუნვას არ აკლებენ, ყველაფერს აკეთებენ, რომ შორეული ბამიდან ჩამოსული ბავშვები თავს კარგად გრძნობდნენ. მათ განკარგულებაშია ექთნიმოწყობილი საძღვრე ოთახები, სასადილოები, სპორტული მოედნები და, რაც მთავარია, ჩახჩახა ზზე, სუფთა ჰაერი და ლაჟვარდოვანი ცა.

უახლოეს დღეებში პიონერთა კიდევ ორი დიდი ჯგუფი ჩამოვა დასასვენებლად უკიდურესი ჩრდილოეთიდან, კერძოდ არხანგელსკის ოლქიდან. ერთ ჯგუფს მიიღებს გუდაუთის, ხოლო მეორეს — ჩათახის პიონერთა ბანაკი. (ფოტო ინფორმ).

სპეციალური მერიდიანებზე

მეგობრების მუსიკალური სპექტაკლები

2-დან 30 ივლისამდე ვ. აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის სახელმწიფო თეატრის შენობაში გასტროლები აქვს ხარკოვის მუსიკალური კომედიის თეატრის კოლექტივს. სწორედ ამის გამო „კომუნისტის“ მკითხველებს სტუმარია თეატრის მთავარი რეჟისორი მარკ ალარისკი. იგი გვიამბობს:

— თქვენს შვენიერ დედაქალაქში დავამთავრე თეატრალური ინსტიტუტი საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტის დ. ალექსიძის ხელმძღვანელობით. თბილისში ბევრი ნაცნობ-მეგობარი მყავს, ამიტომ, გამიგებთ, მღელვარებაც დიდი და პასუხისმგებლობის გრძნობაც.

ხარკოვის მუსიკალური კომედიის თეატრი ერთ-ერთი უძველესია ჩვენს ქვეყანაში. მას გაისდა 50 წელი უსრულდება. ბევრი საბჭოთა ოპერეტა, მაგალითად ს. რიაბოვის „ქორწილი მალინოვკაში“, ა. დუნაევსკის „ხაქმროები“ და სხვა, პირველად სწორედ ამ თეატრში დადგა.

ჩვენს თეატრს მჭიდრო ურთიერთობა აქვს ქართველ კომპოზიტორებთან. აქ მარტო გიორგი ცაბაძის სამი ოპერეტა დადგა. თუმცა თბილისში არ ჩამოგვიტანია, მაგრამ თეატრს რეპერტუარში აქვს აგრეთვე გია ყანჩელის „ხანუმა“, რომელიც კომპოზიტორმა ლენინგრადელ დრამატურგებთან ვ. კონსტანტინოვთან და ბ. რაცერთან ერთად შექმნა. „ხანუმა“ ჩვენს თეატრში დადგა საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტმა ვლადიმერ კანდელაკმა. კანდელაკის ორი სხვა სპექტაკლი კი საგასტროლო ავიზოშია გვაქვს. ესენია ჟ. ოფენბახის „პერიკოლა“ და ფ. ლეგარის „გრაფი ლუქსემბურგი“.

თბილისელები ნახავენ აგრეთვე ი. კალმანის „ცირკის პრინცესას“ და „სილვას“, ი. შტრაუსის „ვენის შვენიერებს“, ჟ. ოფენბახის „მშვენიერ ელენეს“, ფ. ლეგარის „მხიარულ ქვრივს“ და სხვ.

თბილისის გარდა დაგეგმილია სპექტაკლები რუსთავის მშრომელებისათვის, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის მეომრებისათვის.

ვიცდებით არ გავაწბილოთ მომთხოვნი თბილისელი მაყურებელი. გელით ჩვენს სპექტაკლებზე, მეგობრებო!

სურათზე: უკრაინის სხრ დამსახურებული არტისტები ვალენტინა პარჩელი და ვლადიმერ პოდსადნი ხაგასტროლო სპექტაკლში „ბოშური სიყვარული“.

„საბჭოთა მედიცინა“ № 3

გამოგიდა საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ორთვიური ჟურნალის „საბჭოთა მედიცინის“ მორიგი, მესამე ნომერი.

თქვენთვის, ჩვენო პატარებო!

პიონერთა ქალაქი „ციხკარი“

ბავშვის მარტივი ნახატი — მზე და ყველასათვის ნაცნობი სიმღერის სიტყვები... ისფალტზე საუკეთესო ნახატს კონკურსის ეს დამახასიათებელი ეპიზოდი პიონერთა დღესასწაულის ერთ-ერთი შტრიხია, რომელიც ცხვირეშამიაში გაიმართა.

აქ საზეიმო ვითარებაში გაიხსნა ბავშვთა ჯამაჯანსაღებელი ქალაქი „ციხკარი“. ბავშვებისათვის მათი ცხოვრების ღირსშესანიშნავი მოვლენის მოსალოდნელ მოვიდნენ კომკავშირული და პროფკავშირული მუშაკები, საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები.

წარმტაცია ცხვარეშამიას ბუნება, და პიონერთა ქალაქი თითქოს მისი ბუნებრივი გაგრძელებაა: მყუდრო ხეებობანი არ არღვევენ საერთო ჰარმონიას, პირიქით, ხაზს უსვამენ პეიზაჟის განუმეორებლობას. ამიტომაც ადვილი გასაგებია ბავშვების სიხარული, რომლებიც აქ ისვენებენ.

— ლოზუნგმა „ყოველივე საუკეთესო — ბავშვებს!“ — აქ თავისი რეალური გამოხატულება ჰპოვა, — თქვა ბავშვთა გამჯანსაღებელი ქალაქის „ციხკარის“ დირექტორმა გ. ცხოვრებაშვილმა. — ჩვენი ბავშვები, უბრალო მშრომელთა ბავშვები ამ ადგილების ნამდვილი ბატონ-პატრონნი არიან. მათ განკარგულებაშია ყველაფერი, რაც საჭიროა კარგი დასვენებისათვის — სპორტული ბაზები, პიონერთა ოთახები, ოთახები წრის მუშაობისათვის, მხატვრული თვითმოქმედებისათვის. სასადილოები შეუფერხებლად მარაგდება ხორცისა და რძის პროდუქტებით, ბოსტნეულითა და ხილით.

მიმდინარე ზაფხულს პიონერთა ქალაქში დაისვენებს და ჯანმრთელობას გაიკეთებს ცხრა ათასამდე ბავშვი. გათვალისწინებულია ცხვარეშამიას შემოგარენში 22 ბანაკის მშენებლობა.

(საქინფორმი).

* * *

სურათებზე: ქვემოთ — გამაჯანსაღებელი ქალაქის „ციხკრის“ საზეიმო ხაზი; ზემოთ — პიონერული პატაკი.

გ. კიკვიძის ფოტო.
(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

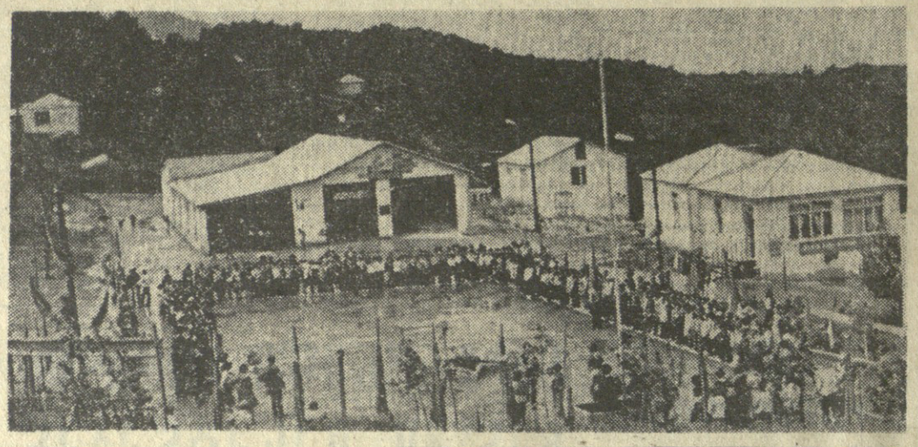

ჩვენ და ჩვენი ჯანმრთელობა

აფთიაქი და ავადმყოფი

სამკურნალო პრეპარატების გაცემის ახალი წესები

ამ უკანასკნელ ხანს ძალიან გაგრცელდა თვითმკურნალობა. ზოგი სამედიცინო ლიტერატურის გაცნობით თავის თავს უნიშნავს წამალს და ექიმს სთხოვს ამ პრეპარატის მისაღებად საჭირო რეცეპტის გამოწერას.

არიან ქრონიკული ავადმყოფები, რომლებიც წლების განმავლობაში მკურნალობენ ერთი და იგივე წამლით და მის მისაღებად სათანადო რეცეპტიც აქვთ. ესეც თვითმკურნალობაა, რადგან დროთა განმავლობაში ავადმყოფის ორგანიზმში ცვლილებები ხდება, ერთი და იგივე წამალს მიღება ზოგჯერ საზიანოა.

რა დასამალია და, ხშირად აფთიაქში ვერ ნახავთ საჭირო მედიკამენტებს და როცა კი არის, ავადმყოფები ცდილობენ მათთვის საჭირო წამლები ბევრი შეიძინონ, რომ ყოველთვის საძღვარი არ ჰქონდეთ. ის კი ავიწყდებათ, რომ ყოველ წამალს აქვს თავისი შესახვევი წესები და მოქმედების ვადა. ბევრჯერ ბინაში შენახული ასეთი წამლები უფუქდებათ, მაშინ, როდესაც სხვას საკურნალოდ სჭირდება და ვერ შოულობს.

იმისათვის, რომ ავადმყოფებს თავიდან აიცილონ ერთი და იგივე წამლის ხანგრძლივი მიღება, დაიცვან ისინი თვითმკურნალობის ბევრ შედეგებისაგან, სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრომ შეიმუშავა ავადმყოფებისათვის რეცეპტის გამოწერისა და წამლის გაცემის ახალი წესი.

— როგორია ეს ახალი წესი, რა სიკეთეს ჰპირდება იგი ჩვენს მოსახლეობას?

ასეთი შეკითხვით მივმართეთ საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარ საფთიაქო სამმართველოს უფროსს გ. ხანთაძეს

— წამლის გაცემის ახალი წესის შემოღება განაპირობა იმ ნაკლოვანებებმა, რომლებსაც დღესდღეობით ჯერ კიდევ ვხედებით წამალთმომსახურების საქმეში. ჯერ კიდევ შეიძნევა უყურადღებობა წამლის დანიშვნის, მიღების, აგრეთვე საფთიაქო დაწესებულებიდან მათი გაცემის დროს. არის შემთხვევები, როცა ექიმები ავადმყოფს სამკურნალო პრეპარატებს უწერენ მათი თხოვნით, საჭირო ჩვენებების გაუთვალისწინებლად.

ზოგიერთ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებაში ხარეცეპტო ბლანკების შენახვასა და გამოყენებაში არ არის დამყარებული სათანადო წესრიგი. ამ მიზეზით ხდება, რომ ზოგჯერ რეცეპტებს გამოწერენ ხოლმე ის მედიცინის მუშაკები, რომელთაც ამის უფლება არა აქვთ, ხოლო ზოგჯერ საძღვიცინო გამათლების არმქონე პირებიც. არის შემთხვევები, რომ ანტიბიოტიკების და სხვა სამკურნალწამლო საშუალებების აფთიაქებიდან გაცემა ურეცეპტოდ წარმოებს, რასაც მოსდევს თვითმკურნალობის მძიმე შედეგები და მათი არარაციონალური ხარჯვა.

ყოველივე ამან განაპირობა წამლების გაცემისადმი მეტი კონტროლის დაწესება, რაც საჭირნალო საშუალებათა რაციონალურად ხარჯვის პირობებს შექმნის.

საკავშირო ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს განკარგულებით, ყოველ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებაში ხელმძღვანელი დანიშნავს პასუხისმგებელ პირს, რომელსაც დაეკვალება ყველა სახეობის სარეცეპტო ბლანკების მიღება, შენახვა, აღრიცხვა და გაცემა. სარეცეპტო ბლანკები მიეცემა მედიცინის დარგის იმ მუშაკებს, რომელთაც უფლება აქვთ გამოწერონ რეცეპტი.

თითოეული რეცეპტი უნდა დამოწმდეს ექიმის პირადი ბეჭდით — თანადადობის, წოდების აღნიშვნით. რეცეპტები ყველა გაცემულ წამალზე აფთიაქში რჩება. სამკურნალო საშუალებათა განმეორებით მიღებისას ავადმყოფმა უნდა წარმოადგინოს ახალი რეცეპტი.

აფთიაქში ერთ რეცეპტზე გამოწერილი ორი წამლიდან ერთ-ერთი მათგანის დროებით უქონლობის შემთხვევაში, წამლის გაცემის ნიშნად რეცეპტზე დაისმის შტამპი „წამალი გაცემულია“, ხოლო რეცეპტი უბრუნდება ავადმყოფს. მეორე წამლის გაცემისას, რეცეპტი აფთიაქში რჩება.

იმ შემთხვევაში, თუ ავადმყოფს მკურნალობის ხანგრძლივი კურსი ენიშნება, შეიძლება რეცეპტი გამოიწეროს ორ თვემდე ვადით. ამასთანავე თვალის ზოგიერთი წვეთისა და მალამოს რეცეპტს არ ჩამოართმევენ, მათ ძალა აქვთ ერთი წლის განმავლობაში.

გარდა ამისა, დამტკიცებულია სამკურნალწამლო საშუალებათა და სამედიცინო დანიშნულების ნაწარმთა ნუსხა, რომლებიც ურეცეპტოდ გაიცემა. ამ ნუსხაში შევიდა 539 დასახელება. ესენია პრეპარატები, რომლებსაც იღებენ გულ-სისხლძარღვთა, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის და ღვიძლის სნეით დაავადებულნი, აგრეთვე ურეცეპტოდ გაიცემა ვიტამინები, ასთმის, გრიპის, თავის ტკივილის საწინააღმდეგო მედიკამენტები, მცენარეული წამლები და სხვ.

— როდის შევა ძალაში წამლის გაცემის ეს ახალი წესი და მის შესრულებასთან დაკავშირებით რა ორგანიზაციული ღონისძიებები განხორციელდება?

— სსრ კავშირის სამინისტროს ბრძანებით, ახალი წესი 1978 წლის ბოლომდე უნდა დაინერგოს, რისთვისაც მთელ რესპუბლიკაში დიდი მოსამზადებელი სამუშაოები მიმდინარეობს.

მოსახლეობის წამალთმომსახურების გაუმჯობესებისა საქმეში დიდი როლი ენიჭება, ერთი მხრივ, სამედიცინო მრეწველობის საწარმოების მიერ მედიკამენტების დროულ და რიტმულ გამოშვებას, ამავე დროს მიღებული წამლების დამუშავებას, დახარისხებასა და აფთიაქებისათვის მათს მიწოდებას. ამ მხრივ ჩვენი საფთიაქო მეურნეობა მოძველებულია, ვერ აკმაყოფილებს დღევანდელ გაზრდილ მოთხოვნილებებს.

ყოველივე ამის გამოსასწორებლად თბილისში, ქუთაისში, სოხუმში, ბათუმსა და ზუგდიდში აშენდება ახალი საფთიაქო საწყობები, დამონტაჟდება ახალი თანამედროვე ტექნიკა, რაც განაპირობებს მედიკამენტების მარაგისა და მოძრაობის აღრიცხვის ავტომატიზებულ სისტემას. საფთიაქო ქსელის მედიკამენტებით უზრუნველყოფისათვის გამოყენებული იქნება საეკიპაჟური გადასაზიდი ტრანსპორტი. სათანადოდ მოეწყობა აგრეთვე ცენტრალური საფთიაქო საწყობი, რათა შეიქმნას ყველა პირობა მედიკამენტების დახარისხებისა და გაცემისათვის.

იმისათვის, რომ აფთიაქები უზრუნველყოთ საჭირო მუშის ტარით, ზემდგომი ორგანოების დადგენილების საფუძველზე, კვების მრეწველობის ერთ-ერთი შუის ქარხანა გამოუშვებს საფთიაქო ჭურჭელს.

მოსახლეობის წამალთმომსახურების გაუმჯობესებაში დიდი როლი ენიჭება აგრეთვე საფთიაქო და სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების მუშაკთა კონტაქტებს, მათ შორის საინფორმაციო მუშაობის გაუმჯობესებას, მკურნალება საქმის კურსში უნდა იყვნენ, თუ რომელი მედიკამენტები არის რესპუბლიკის ხაფთიაქო სისტემაში და ავადმყოფებს გამოუწერონ ისეთი წამლები, რომლებიც იშოვება და მათთვის ხელმისაწვდომია.

ცხადია, ახალი წესის დანერგვა პირველ ხანებში გარკვეულ სიძნელეებს, დაბრკოლებებს შექმნის. მთავარი საფთიაქო სამმართველო მზად არის ყველა გაუგებარი და საკონსულტაციო საკითხისადმი ყურადღება გამოიჩინოს და ყველაფერი იღონოს იმისათვის, რომ დავიცვათ მოსახლეობის ინტერესები, ვიზრუნოთ მათი ჯანმრთელობის გაუმჯობესებისათვის.

საუბარი ჩაიწერა
ლ. ხუბულურმა.

ფეხბურთი

სასიხარულოც, საწყენიც

„დინამო“ (თბილისი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) — 2:0 (0:0)

დინამელები — მინდორზე ორი ძირითადი მოთამაშის — განაპირა მცველების — ხიზანიშვილისა და მუჯირის გარეშე გამოვიდნენ: ხიზანიშვილი გუნდში საპატიო მიზეზით არ იყო, რაც შეეხება მუჯირს, მან წინა მატჩებში მიღებული ორი გაფრთხილების გამო გამოტოვა თამაში. ამას თუ იმასაც დავუმატებთ, რომ შეხვედრის 23-ე წუთზე ყიფიანი დაშავდა და მინდორი დატოვა, გასაგებია, თურა ძნელი ამოცანის წინაშე დადგნენ თბილისელები.

და ყოველივე — სასიხარულოც და საწყენიც შესვენების შემდეგ მოხდა. მეორე ტაიმის დაწყებიდან სრული სამი წუთიც არ იყო გასული, რომ დარასელას მიერ კარგად წამოწყებული კომბინაცია შესანიშნავად გაგრძელა გუცაევმა, ხოლო ჩელებაძემ იგი რკინიგზელთა კარში პირველი გოლით დაგვირგვინა. მატჩის დასასრულს კიდევ ერთი სამსვლიანი კომბინაცია გათამაშდა: ბანუჩარ მაჩაიძე-გუცაევი-ჩელებაძე და ამ უკანასკნელმა გაზარდა ანგარიში (მე-80 წუთი).

ახლა იმ საწყენს შესახებაც, რომელმაც კორეტულად წარმართული შეხვედრა შებღალა და, რაც მთავარია, დინამოელთა კოლექტივი ახალი პრობლემის წინაშე დააყენა. საქმე ის არის, რომ კანთელაძემ უხეში თამაშისათვის მატჩის დასაწყისში ჯერ სიტყვიერი შენიშვნა მიიღო, შემდეგ გაფრთხილება, ხოლო შეხვედრის დასასრულს მინდვრიდან გააძევეს. კანთელაძემ თავისი არასპორტული მოქმედებით მეტად ძნელ ვითარებაში ჩაიგდო კოლექტივი.

დინამოელებმა ასეთი შემადგენლობით ითამაშეს: გოგია, რუხაძე, კანთელაძე, ხინჩაგაშვილი, გ. მაჩაიძე, დარასელია, მ. მაჩაიძე, ქორიძე, გუცაევი, ყიფიანი (ჩელებაძე), შენგელია (ჩიტაძე).

ჯ. ენუქიძე.

სხვა მატჩები

გუშინ გაიმართა უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატის მეთოთხმეტე ტურის კიდევ ექვსი მატჩი. გთავაზობთ შედეგებს:

„შახტიორი“-„ზენიტი“ — 1:0
„დნეპრი“-„ტორპედო“ — 2:0
„ზარია“-„არარატი“ — 1:0
„დინამო“ (კ.)-
„პახტაკორი“ — 2:2
„დინამო“ (მ.)-
„ნეფთჩი“ — 1:0
„ჩერნომორეცი“-
„ცსკა“ — 4:0.

მოკლედ —

კალათბურთი. თბილისის დინამოელი კალათბურთელები ნიკოლოზ დვრიეუნინი და ზურაბ გრძელიძე მიწვეული ანიან სსრ კავშირის ახალგაზრდულ ნაკრებში. საბჭოთა გუნდი ეშზადება ევროპის ახალგაზრდული ნაკრები კოლექტივების ჩემპიონატში მონაწილეობისათვის. კონტინენტის პირველობა გაიმართება 20-30 ივლისს იტალიაში.

ველოსიპედი. „იუგოსლავიის ტურის“ მრავალდღიან ველოსიპედოლაში რვა ეტაპის შემდეგ საბჭოთა ნაკრები კვლავინდებურად ლიდერობს. ჩვენი სპორტსმენები პიკუესი, ნიკიტენკო, ჩუსეინოვი და ავერინი პირად ჩათვლაში შესაბამისად პირველ-მეოთხე ადგილებზე არიან.

სროლა. ლვოვში მიმდინარე მსროლელთა საკავშირო ჩემპიონატში „ბაქცეულ ტახზე“ სროლაში უფლემა იგორ სოკოლოვმა სამი ქულით გაუმჯობესა მსოფლიო რეკორდი — 582 ქულა.

მძლეოსნობა. მონრეალის ოლიმპიადის ეერცხლის ბრონზოლა ჯეიმს ბატჩმა (აშშ) ჭელსინკში გამართულ მძლეოსნთა საერთაშორისო შეჯიბრებაზე ყველას აჯობა სამხტომში. მან წლევანდელი სეზონის საუკეთესო შედეგით დაამთავრა ასპარეზობა — 19,24 მეტრი.

ესტონელი სტუმრებში

ამას წინათ ხაქართველოს ეწვია ესტონეთის სსრ კულტურის სამინისტროს სისტემის მუშაკთა დელეგაცია. სტუმრები ათ დღეს ეცნობიენენ ჩვენი რესპუბლიკის კულტურულ-განმანათლებლო დაწესებულებების მუშაობის ფორმებსა და მეთოდებს, გაიცნენ თბილისის ღირსშესანიშნაობებს, მუზეუმებს, იყვნენ ქალაქმუზეუმ მცხეთაში, ხოლო შემდეგ იმოგზაურეს რაჭა-ლეჩხუმში.

**ცაგერის რაიონში ისინი დაინტერესდნენ ხარაიონო კულტურის სასლისა და ცენტრალური რაიონული ბიბლიოთეკის, ორბელის სასოფლო ბიბლიოთეკის და სასოფლო კლუბის მუშაობით, ინახულეს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. პარტიის რაიონკომის პირველი მდივანი მ. გეგეშიძისა და ეროვნული ... ბიჭვინთაში, ... კულტურის დარგში, ხოლო რაიონის კულტურის კერებში ... ...